

FORMACIÓ TÈCNICA

LA GESTIÓ DE L'AIGUA. DRETS SOCIALS I NOUS MODELS DE GOVERNANÇA.

En els darrers anys les problemàtiques associades a l'accés a l'aigua estan agafant molta rellevància com part de les conseqüències derivades del cicle de crisis econòmiques, des del 2008 fins a l'actualitat, que ha comportat un augment de la pobresa i la situació de moltes llars en el llindar de l'exclusió.

Aquesta situació de pobresa és conseqüència de diferents factors estructurals, tals com la precarietat laboral i el constrenyiment del mercat laboral (més atur). La correlació d'aquestes variables amb altres fets com el procés migratori, moltes vegades relacionats amb les relacions Nord – Sud i l'espoli de recursos per la possibilitat de vida digna en els llocs d'origen, “refugiats climàtics”, és a dir, persones provinents d'indrets on el pes del canvi climàtic ja ha accelerat processos de desertització. Factors que es combinen amb la vulneració del dret a l'habitatge digne degut al preu dels lloguers (que suposa més del 50% d'un salari alt i que moltes vegades implica una despesa del 80% - 90% del salari mínim interprofessional) i l'estigmatització sobre certs col·lectius.

La suma d'aquests factors condueix a situacions de pobresa energètica i pobresa hídrica, és a dir, moltes persones no tenen accés als subministraments mínims bàsics segons els criteris establerts per les Nacions Unides. Aquestes situacions ha comportat el sorgiment de diferents propostes i debats sobre les responsabilitats vers aquestes mancances, com ara el paper de l'administració, pràctiques i fórmules d'autoprotecció de drets, revisions dels aspectes i condicions d'accés a aquests subministraments bàsics. En definitiva, detectar allò que és indispensable per una vida digna i que potser mereix reformular aspectes fins ara compresos com a lògics i naturals.

Les administracions locals són l'espai que compta amb una situació privilegiada de lideratge per implementar polítiques així com generar debats que facilitin revertir aquestes situacions. D'altra banda, les entitats, com part dels seus àmbits d'incidència i treball, acompanyen persones en aquestes situacions. En aquest sentit, les entitats també mereixen accedir a les eines més pioneres en la matèria per tal de poder garantir un bon acompanyament. Per aquest motiu, és una oportunitat compartir les eines que les entitats i l'administració estan posant en pràctica en diferents indrets per trobar solucions innovadores i eficaces, que responguin als criteris de qualitat democràtica i transparència.

Per tot plegat, oferim una acció formativa i de debat conjunt entre els agents prioritaris dels territoris (tècnics municipals, regidors, entitats socials, síndics) per tal de construir solucions conjuntes en aquesta matèria, tot seguint l'Agenda 2030 per al Desenvolupament Sostenible, que els considera drets fonamentals a garantir.

Aquesta formació sorgeix de les **necessitats detectades** en les nostres poblacions:

a.- Problema d'accés a l'aigua com a dret bàsic, sovint associat a un problema habitacional:

- Absència d'empadronament que dificulta l'accés.
- En algunes poblacions l'empadronament no és garantia d'accés.

b.- Impagaments

Qui som

El Grup de Dret Humà a l'Aigua i el Sanejament (DHAS) de Girona Salt i Sarrià de Ter l'integren Càtedra UNESCO de Desenvolupament Humà Sostenible, Càritas, Casal dels infants, Nousol i Enginyeria Sense Fronteres (ESF). Amb la col·laboració de la Coordinadora d'ONG Solidàries

Objectiu General de la formació

- Dotar d'eines per garantir el dret a l'aigua, des de la regulació a l'accés i el manteniment .
- Promoure la transversalitat vinculada a l'aigua i els drets associats des de la perspectiva de gènere (mirada més inclusiva, empàtica, des de la cura dels altres i el bon tracte, amb perspectiva ecofeminista)

Objectius Específics de la formació

- Realitzar una capacitació tècnica sobre la regulació de l'aigua per dotar d'eines i capacitat de resposta davant dels diferents casos i usuaris.
- Conèixer iniciatives que s'estan duent a terme a altres territoris
- Apropar als debats actuals sobre el dret a l'aigua com a dret social i la seva relació als drets i la dignitat

Estructura de la formació.

La formació que es proposa és una oportunitat per poder accedir als debats i propostes més actuals sobre la matèria a nivell de Catalunya, l'Estat Espanyol i França.

La formació s'estructura en 3 sessions de treball teòric-pràctic i una jornada final.

Característiques

- 12h de formació
- Certificat d'aprofitament per haver participat de totes les sessions. Expedit per la Càtedra UNESCO de Desenvolupament Humà Sostenible de la Universitat de Girona

Estructura dels seminaris

Seminari 1	Seminari 2	Seminari 3	Jornada-Sessió de clausura
DHAS. Noves propostes per garantir l'accés a l'aigua.	Debats actuals: tarifa, social mínim vital i nova regulació.	Observatoris de l'aigua. Què són i què impliquen. S'exposaran els casos de l' <i>Observatoire Parisien de l'Eau</i> i de l' <i>Observatori de l'Aigua de Terrassa</i>	El DHAS en el marc dels drets socials. Connexions i implicacions.
Dimecres 05/10/2022 Aula taller 1. Centre Cívic Les Bernardes	Dimecres 19/10/2022. Aula taller 1. Centre Cívic Les Bernardes	Dimecres 09/11/2022 Aula taller 1. Centre Cívic Les Bernardes	Dimecres 16/11/2022. Auditori Coma Cros
10h – 13h	10h – 13h	10h – 13h	10h – 13h

Descripció detallada

Sessió 1: DHAS. Noves propostes per garantir l'accés a l'aigua

Sessió centrada en les diferents mesures i eines que s'estan emprant per resoldre les diverses situacions de manca d'accés a l'aigua.

Es comptarà amb les promotores de les propostes, eines i dispositius existents. S'abordarà la necessitat i la naturalesa de les diferents eines i mecanismes (origen i naturalesa, objectius a resoldre, etc).

- Instrucció de Terrassa
- Blanes
- Aliança Pobresa Energètica (APE)
- Aigües de Manresa

Sessió 2: Debats actuals: tarifa, social mínim vital i nova regulació

Contracte, regulació i adaptacions a nivell de serveis. Quins debats hi ha oberts? Com afecta la transposició de la Directiva Marc d'aigua potable en la incorporació del DHAS?

Es presentaran diferents eines i processos oberts en aquesta matèria i que s'impulsen des de l'Associació de Municipis i Entitats per L'aigua Pública de Catalunya (AMAP) i la Red de Agua Pública, principalment i el paper de les diferents administracions i institucions impulsores.

- Presentació de la Nova Guia de Tarifa Social (AMAP) i altres propostes de treball.
- Treball sobre la transposició de la Directiva Marc d'Aigua Potable i la proposta de Llei de Bases estatal.

Sessió 3: Observatoris de l'aigua. Què són i què impliquen. Els casos de l'*Observatoire Parisien de l'Eau* (presentació Graciela Shneier- Madanes) i de l'*Observatori de l'Aigua de Terrassa (OAT)*

En moments on l'emergència climàtica comporta efectes molt destacables sobre l'aigua i les afectacions que comporta, tant en la dimensió mediambiental (justícia climàtica) com en els drets de les persones (justícia social). És per això que es fa més necessari que mai el treball sobre nous sistemes de govern de l'aigua que incloguin la mirada dels sistemes complexos.

La sessió abordarà les noves propostes de governança democràtica i dret al medi ambient sa amb inclusió de la mirada sistèmica i socioecològica de l'aigua a partir

dels exemples existents: Graciela Shneier-Madanes de l'*Observatoire Parisien de l'Eau (OPE)* i l'*Observatori de l'Aigua de Terrassa (OAT)*.

Ambdues experiències ens poden aportar resultats tangibles dels nous models de governança, aprenentatges i línies de futur, en l'aigua i altres serveis.

Sessió 4 Cloenda 4. El DHAS a Girona Salt. Una comprensió en el marc dels drets socials.

En aquesta ocasió, el format és obert al públic i altres actors estratègics, com la recerca o l'ensenyament, i se centra en la comprensió situada del DHAS i l'aigua en un context més ampli de drets socials.

Es farà des de la presentació de la situació a les ciutats de Girona i Salt. I serà en format de taula rodona i debat.

Exposicions generals de context

- Drets socials: interseccionalitat entre drets
- Presentació d'avenços del grup de treball dels diferents municipis
- Situació en matèria d'habitatge i empadronament

Es mirarà de comptar amb la presència de la Síndica de Greuges de Catalunya (o alguna persona del seu equip),, qui ha treballat els diferents eixos de la taula rodona.

Organitzat per:

Col·labora

